

Vergaderjaar 2020–2021

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 541

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 september 2020

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft mij, naar aanleiding van het artikel in NRC d.d. 9 september 2020 «VWS zet maaltijdbezorgers onder druk om corona-app», verzocht om een uitgebreide reactie op deze berichtgeving.

Ik heb kennisgenomen van het artikel waarin wordt beschreven dat vanuit mijn ministerie een beroep is gedaan op de Nederlandse Vereniging van Maaltijdbezorgers (NLVVM) om de app breder onder de aandacht te brengen. Daarbij is voorgesteld om werknemers te vragen de app te downloaden. Dit had niet mogen worden voorgesteld. Met deze brief ga ik in op het verzoek van de commissie om een uitgebreide reactie.

Partnerships

In andere landen met een Corona-app, zoals bijvoorbeeld Duitsland, is ter ondersteuning van de publiekscampagne gebruik gemaakt van zogeheten «partnerships» om de app nog meer onder de aandacht te brengen. Ter ondersteuning van de massamediale publiekscampagne die ingezet zal worden bij landelijke introductie van CoronaMelder, wordt ook in Nederland gekeken naar organisaties die in een opvolgend stadium bereid zijn te helpen bij de adoptie van de app. Het doel van de partnerstrategie is om de boodschap over het bestaan van CoronaMelder breder binnen de samenleving te verspreiden. Het gaat daarbij om zoveel mogelijk doelgroepen te informeren, inclusief het benadrukken van de vrijwilligheid van het gebruik van de app. Vrijwilligheid is en blijft hierbij een belangrijk uitgangspunt. Ook in het benaderen van mogelijke partners en bij hun rol in het informeren van mensen.

Tijdslijn

Begin juli zijn de eerste voorbereidingen gedaan voor het opzetten van partnerships voor CoronaMelder. Hierbij zijn mogelijke (partner)organi-

saties gezocht met een groot bereik, grote werkgevers en organisaties die actief zijn in een omgeving waar kans op virusverspreiding groter dan gemiddeld is. In de opvolgende periode is geprobeerd de juiste contactpersonen te benaderen, om informatiebehoeften vast te stellen en nadere afspraken te maken over communicatie-uitingen.

Concrete resultaten

In totaal zijn 116 organisaties benaderd met de vraag of zij CoronaMelder onder de aandacht willen brengen. Hiervan hebben 44 organisaties aangegeven het initiatief te willen ondersteunen en nog eens 32 hebben toegezegd het intern te bespreken. Tien organisaties gaven aan niet mee te doen en nog eens 30 hebben geen reactie gegeven. Om een concreter beeld te schetsen van de partnerships die in de afgelopen periode zijn aangegaan en hoe deze kunnen bijdragen aan het informeren van mensen over CoronaMelder geef ik u een aantal voorbeelden.

Voorbeeld partnerships

In de praktijktest is samenwerking gezocht met de bibliotheken in de regio's Drenthe en Twente. In deze pilot konden gebruikers in een groot aantal bibliotheken desgewenst ondersteund worden met het downloaden en installeren van de app. Deze samenwerking zal ook bij de landelijke introductie voortgezet worden in alle bibliotheken die dit kunnen en willen faciliteren. De NS is voornemens CoronaMelder onder de aandacht te brengen via de beeldschermen in de treincoupés. Ook Schiphol is van plan middels de beeldschermen boven de bagageband en fysieke rolbanners reizigers te wijzen op de mogelijkheid de app te installeren. Pathé Nederland bioscopen willen voorafgaand aan een film een stilstaand beeld over CoronaMelder tonen en Google heeft aangegeven CoronaMelder extra zichtbaar te willen maken in bijvoorbeeld de Google Play Store. De meeste overige organisaties geven aan gebruik te willen maken van de standaard middelen uit de toolkit die ten behoeve van de partnerstrategie ontwikkeld wordt. Deze toolkit bestaat onder meer uit posters, een consumentenfolder en online banners.

Wat ging er mis?

De mail die vanuit mijn ministerie is uitgegaan naar de Nederlandse Vereniging van Maaltijdbezoekers (NLVVM) had anders moeten. Hoewel deze mail met de beste bedoelingen is geschreven had de suggestie om «medewerkers te vragen de app te downloaden» niet gedaan mogen worden omdat hier sprake is van een gezagsrelatie.

Wel had aan organisaties gevraagd mogen worden om via de eigen communicatiekanalen CoronaMelder in algemene zin onder de aandacht te brengen. Dit is ook belangrijk om de boodschap over het bestaan, het doel en de werking van CoronaMelder zo breed mogelijk bekend te maken. Als duidelijk wordt aangegeven dat het downloaden en gebruiken van CoronaMelder vrijwillig is en mensen niet persoonlijk worden gevraagd CoronaMelder te gebruiken, is er geen sprake van direct of indirect verplichten.

Met de bedoelde mail is onbedoeld onzorgvuldig gehandeld in het benaderen van mogelijke partners. Benadrukt had juist moeten worden dat het gebruik van CoronaMelder te allen tijde vrijwillig is. Hier hecht ik veel waarde aan, zoals ook uit de antimisbruikbepaling in mijn wetsvoorstel (Kamerstuk 35 538) volgt die zowel direct als indirect verplichten tot het gebruik van CoronaMelder verbiedt.

In navolging op de berichtgeving is een aantal acties ondernomen. Allereerst zijn alle e-mails die in het kader van de partnerships zijn verstuurd door juristen beoordeeld. Bestudering van de communicatie met de eerdergenoemde 116 partijen heeft uitgewezen dat in twee andere gevallen een beroep op organisaties is gedaan waarbij vrijwilligheid van gebruik van de app onvoldoende is benadrukt. Het gaat om communicatie richting PostNL (14 augustus 2020) en de ANWB (10 juli 2020). Deze partijen zijn benaderd om aan te geven dat de eerdere communicatie anders had gemoeten en om te benadrukken dat het gebruik van de app te allen tijde vrijwillig is.

Voor toekomstige communicatie met partners zal er nog meer dan voorheen op worden toegezien dat het vrijwillige karakter van Corona-Melder expliciet wordt meegenomen. Ook in het materiaal in de *toolkit* zal de vrijwilligheid blijvend benadrukt worden.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge